

Arkiv:

JournalpostID: 20/3108

Saksbehandlar: Magne Lilleeng

Dato: 15.01.2020

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
03/2020	Utvalg for Samfunnsutvikling	29.01.2020

Tiltaksstrategier for spesielle miljøtiltak i jordbruket i Gjøvik 2020-2023.

Rådmannens forslag til vedtak:

Gjøvik kommune vedtar Tiltaksstrategier for spesielle miljøtiltak i jordbruket i Gjøvik 2020 – 2023.

Utvalg for Samfunnsutvikling 29.01.2020:

Behandling:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

SAM- 03/2020 Vedtak:

Gjøvik kommune vedtar Tiltaksstrategier for spesielle miljøtiltak i jordbruket i Gjøvik 2020 – 2023.

Fakta:

TILTAKSSTRATEGIER FOR SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET I GJØVIK 2020-2023.

- Kort beskrivelse av prosessen.** Tiltaksstrategiene er sendt på høring til faglaga i kommunen. Det har ikke vært avholdt møte med referansegruppa for å gå igjennom strategiene denne gangen. Forslaget til tiltaksstrategier behandles politisk på møte i Utvalg for Samfunnsutvikling.
- Miljøutfordringer i Gjøvik, målsetting og prioriteringer for bruk av midler og tiltak de neste fire åra.**

Tema	Utfordring	Mål	Tiltak	Prioritering
Kulturlandskap	Gjengroing av beiter	Åpne opp	Motivere grunn	Høy

Biologisk mangfold	og seter-områder *Gjengroing av biologisk verdifulle arealer *Kjempe-springfrø og Kjempebjørnekjeks	*Bevare A- og B-lokaliteter *Bekjempe/begrense spredning	eierne *Informere og motivere grunnere *Samarbeid med grunnere og Statens Vegvesen	Høy
Kulturminner og kulturminnelyer	*Forfall/ødeleggelse, obser ved nydyrking *Bevaringsverdige bygninger	*Bevare og synliggjøre kulturminner *Sette i stand i opprinnelig miljø	Bevissgjøre og motivere grunnere/eiere Samarbeid med lokale historielag og grunnere	Høy
Friluftsliv	*Gjengroing av stier *Oppdyrking av gamle ferdselsårer	*Rydde og merkestier *Opprettholde gamle vegforbindelser	Veiledning, kontroll og motivasjon	Middels
Avrenning til vann	*Avrenning fra åpenåker-arealer *Manglende kantsoner mot vassdrag *Husdyr på utegang	*Anlegge fangdammer *Etablere kantsoner *Oppsamling av husdyrgjø		Høy

Klima – utslipp til luft	Spredning av husdyr- gjødsel	Ødsel Minske utslipp/ lukt	Veiledning om spredning - tidspunkt og - forhold	Høy
Planteve- rn	Overdre- ven/ uforsikti g bruk	Minst mulig forurensi- ng	Kontr- oll og veiled- ning	Lav (lite probl- em)

3. Flerårige prioriteringer.

Hovedområder, miljøtema eller spesielle tiltak eller søkergrupper som prioriteres.

Gjengroing av beiter, seterarealer og biologisk verdifulle arealer er noen av de største utfordringene vi har innenfor Gjøvik kommune. Flere av arealene som er registrert som biologisk verdifulle, har i dag for dårlig beitetrykk, og de står dermed i fare for å miste sitt særpreg. Tilbakemeldinger fra faglaga har vært at SMIL-midlene først og fremst skal brukes på eiendommer med aktiv drift;- med rett til å søke produksjonstilskudd. Det viser seg å være en stor utfordring i å få faglig bistand for gardbrukere som ønsker å anlegge fangdammer. Våtmarksgruppa i Hedmark Ornitologisk forening yter slik bistand, men har så stor pågang at de kun prioriterer tiltak på Hedmarksida av Mjøsa.

Geografiske områder som skal prioriteres/følges opp spesielt.

Alle områder i kommunen er viktig å følge opp, men når det gjelder fare for tap av biologisk verdifulle arealer på grunn av gjengroing, må vi ha spesielt fokus på Åsroa på Biristrand, Heggeområdet i Biri og Kirkebygda i Vardal. Disse områdene har mange beiter som er registret som A- eller B-områder (svært viktige og viktige). Kommunen har en del skogssetre, og tiltak i forbindelse med disse skal ha høy prioritet.

Spesielle prosjekter eller satsingsområder.

En del feltregistreringer av biologisk verdifulle arealer bør oppdateres. Hvis det biologiske mangfoldet er i ferd med å gå tapt, eller allerede er gått tapt, må det vurderes å sette inn tiltak for å prøve å gjenopprette mangfoldet. Det har blitt lagt ned en del arbeid i forbindelse med å prøve å bekjempe Kjempespringfrø, spesielt på Biri og Biristrand. Det samme gjelder Kjempespringfrø, spesielt på Biri og Biristrand. Dette arbeidet må fortsette da problemet langt fra er løst.

4. Retningslinjer for søknadsbehandling.

Søknadsbehandling og søknadsfrist.

SMIL-søknadene behandles administrativt med utgangspunkt i tiltaksstrategiene og aktivitetsbudsjettet for det aktuelle året. Et kort sammendrag legges fram for politisk utvalg i form av en referatsak. Søknadsfrist er satt til 1. april, men søknader tas imot og behandles også etter denne fristen inntil tildelt kvote er brukt opp.

Miljøfaglige og andre kriterier for vurdering av søknadene.

Hvis det er forhold ved søknadene som vi ikke føler oss kompetente til å vurdere, søker vi faglig bistand. F.eks. blir søknader vedr. verneverdige bygninger ofte diskutert med bygningsvernrådgiver ved Mjøsmuseet.

Satser for tilskudd – prosent tilskudd for forskjellige tiltaksgrupper.

Gjøvik

kommune har stort sett brukt 35% tilskudd beregnet ut ifra et godkjent kostnadsoverslag;- unntaksvis er det gitt 50% tilskudd på noen tiltak, men i utgangspunktet ingen forskjell mellom tiltakene.

Arbeidsfrist/ forlenget arbeidsfrist.

Gjøvik

kommune innvilger søknadene med en 3 års arbeidsfrist;- enten fra 31.07 eller fra 31.12. Etter søknad kan arbeidsfristen forlenges med inntil to år. Hvis arbeidet ikke er påbegynt etter 5 år, trekkes innvilgede midler inn. Hvis søkeren mener at tiltaket fortsatt er aktuelt, oppfordres det til at det søkes på nytt.

Krav til regnskap og rapport.

Inntil 75% av

innvilget tilskudd kan utbetales før tiltaket er ferdig – uten regnskapsbilag – men da ut fra hvor stor del av tiltaket som er gjort. For sluttutbetaling kreves det regnskapssammendrag inkl. en forenklet timeoversikt for eget arbeid, samt en kort rapport og bilder som dokumenterer ferdigstilt prosjekt. De aller fleste prosjekter befares både før igangsetting og ved ferdiggodkjenning.

Egenvurdering:

Tilskuddskvoten som tildeles hver enkelt kommune har blitt så mye redusert de siste 5 år, at den knapt dekker tiltakene med høyest prioritet blant alle de tiltak som er søknadsberettiget. Retningslinjene beskrevet i faktadelen er derfor bare oppdatert.